

Every joke a death

body. Like its repeating plot-lines, *Edge of Tomorrow* is itself a new version of a previous self: a film adaptation of Hiroshi Sakurazaka's novel, *All you Need is Kill* (2004). With each retelling, a story finds new hosts, new strategies and mediums for conveyance, and ultimately its spread. Along the way, tweaks in plot shift the outcome, characters drop off or adapt other names and bodies. Newly meeting a known character allows for successful tropes and franchises: an audience armed with the cultural memory of previous incarnations can expect less and they can fill in the gaps. The looping and repeating of a story equates to training its recipients, releasing the narrative from a particular textual version, allowing for world building beyond the text, as well as splintering timelines. New narrative possibilities emerge for entering in the middle or end. Fail better, loop often. Not surprisingly, the sequel to *Edge of Tomorrow* is tentatively titled: *Live Die Repeat and Repeat*.

Every joke an afterlife

'Live. Die. Repeat.' The clunky yet provocative tagline from *Edge of Tomorrow* (2014), a sci-fi *Groundhog Day* of a blockbuster in which Tom Cruise and Emily Blunt die often and die better until they defeat alien mimics. Caught in a loop that resets every time Tom Cruise dies, they must establish patterns to survive better the next time, to make it further in the mission. Next time go left, and not right. Break a leg, die purposely to reset with a fully functioning

I've held a private curatorial joke close. Like many jokes, there's truth in it. It's not a proper joke. If it has a punchline, it falls flat. It's more of a personal challenge to fail better and proliferate. It goes something like this: each one of *The Hundred Videos* (1989-1996) by Steve Reinke feels like a potential departure point for a video programme; each a sharp tongued and sly thesis from which to build. Reinke has made many videos since, but there's something about the numerical containment and succinct rapid fire delivery that appeals for this hypothetical curatorial project: *The Hundred Programmes*. So, this isn't a funny ha-ha joke, but one producing a nervous chuckle in the shadow of a daunting task. It's haphazardly begun, perhaps that's why it came to mind in the first place. I've already curated two video programmes, one with number twenty-one and the other with sixty-seven. Ninety-eight to go. I suppose this is why it was a private pseudo-joke until now. It's unwieldy and yet speaks to the well-spring of constantly re-visiting Reinke's work; a career-long, self-perpetuating project, oscillating between

the hypothetical and the realised, kind of like Reinke's growing series, *Final Thoughts* (2007-). Series five is in progress. All thoughts are final, until the end.

In *Joke (Version One)*, video thirteen of *The Hundred Videos*, Reinke's voice accompanies a pixelated still image in the first section, which slowly reveals a mouth agape in a silent baby's cry, before it crumbles under the weight of a dissolve. The narration speaks of an infant who was able to disambiguate between self and other. That game of producing a toy from behind one's back delighted this child not because of any 'magical' conjuration, but because of their father's facial expression. This is a child's world view somehow resilient in the face of psycho-analytics. In the second part of the video, a black and white picture of a father-like figure appears as the narration continues. Under the flow of words, this figure slowly succumbs to erasure from its background. The father has passed, and the child, now older, has overheard a joke at a shopping mall, a distinct reminder of him. Distressed by this dispersal of the father's essence, the child remarks: 'the joke is a mechanism whereby language wraps itself around a particular individual creating and defining this person.' This passerby at the mall has manifested the father, the dad joke created the dad. As the narrator states: 'when I present this joke to you, I am not presenting a memory or impression of my father, I am, rather, literally presenting you with my actual father.' For the third and final part of the video, instead of a narrator's voice-over we are shown a figure presenting the dad joke in question. The joke is told from a comedy club in a void. Without giving away the punchline, the joke follows this formula: the teller of the joke witnesses the same event, day in, day out. Month by month. Always the same, until one day it isn't. On this day of differentiation comes the punchline. The isolated components of the joke are: a mother, a child, a loaf of bread and a chocolate cake. The joke is dark. Psycho-analytics found its way back into the video.

For further contributions from Erik Martinson, please visit www.rupert.lt

'When I present this [programme] to you, I am not presenting a memory or impression of [Steve Reinke], I am, rather, literally presenting you with [Steve Reinke].' I wanted to try out this substitution play. Reinke represents not only a key moment in the beginning of my interest in video as a medium, but also its potential to deliver barrages of images and words that are at once humorous and critical. *The Hundred Programmes* would become a way to further circulate the Reinke joke. Retold and reinterpreted with each new configuration of videos to engage with. The specifically generated programmes, buttressed with mutual cross-video dialogue, are not merely showcases of Reinke's work, but intended as conversations where each work speaks. All hundred programmes need not stem from one curatorial position and subjectivity, nor all be screenings. There is significant wiggle room. Each instance should and would stand for itself.

It should be noted that there is a *Joke (Version Two)*, number fourteen in *The Hundred Videos*. The father is the joke and the same joke is the father. Perhaps comedians are tragic because they must perform the same set each subsequent night. If they bomb, do they bomb for all of them? The audience is the variable. If comedians can be tragic, jokes cannot. They're there, you can laugh or not laugh, but they will return. Wrapping a host comic in their constituent words, they are channeled and catching. Though I always find it hard to remember them. Maybe that's why I like to re-re-re-encounter them. Every joke a death, every joke an afterlife.

CITATIONS:

Edge of Tomorrow, Doug Liman, 2014, Warner Brothers.
Groundhog Day, Harold Ramis, 1993, Columbia Pictures Corporation.
All You Need is Kill, Hiroshi Sakurazaka (writer) & Yoshitoshi Abe (illustr.), 2004, Viz Media.
Live Die Repeat and Repeat, Doug Liman, yet to be released.
The Hundred Videos, Steve Reinke, 289:00, 1989-1996.
Final Thoughts (Series One through Five), Steve Reinke, 2007 - ongoing.
Joke (Version One), Steve Reinke, 4:56, 1991.
Joke (Version Two), Steve Reinke, 4:10, 1992.

„Gyvenk. Mirk. Kartok“. Gremėzdiška, bet provokuojanti paantraštė iš filmo *Ties riba į rytojų* (*Edge of Tomorrow*, 2014), mokslinės fantastikos ir *Švilpiko dienos* stiliaus popfilmo, kuriame Tomas Cruise'as ir Emily Blunt dažnai ir vis geriau miršta, kol įveikia ateivius mėgdžiotojus. Įstrigę kilpoje, kuri atsinaujina kaskart Tomui Cruise'ui mirštant, jie turi rasti ritmą, leidžiantį kitąkart išgyventi geriau, nusigauti giliau į misiją. Kitąkart suk kairėn, ne dešinėn. Susilaužyk koją, mirk tyčia, kad atgimtum su visomis kūno funkcijomis. Kaip ir pasikartojančios siužeto linijos, filmas *Ties riba į rytojų* pats yra ankstesnės esaties nauja versija: Hiroshio Sakurazakos romano *All you Need is Kill* (2004) kino adaptacija. Perpasakota istorija kaskart randa naujus šeiminingus, naujas informacijos perteikimo strategijas bei kanalus ir galiausiai savo sklaidos lauką. Istorijai vystantis, siužeto pokyčiai keičia atomazgą, veikėjai iškrenta arba perima naujus kūnus ir vardus. Naujas susidūrimas su pažįstamu veikėju leidžia iškilti sėkmingiems tropams ir francizėms, kultūrine ankstesnių inkarnacijų atmintimi apsiginklavusi auditorija gali mažiau tikėtis ir užpildyti spragas. Istorijos sukimas ir kartojimas prilygintinas auditorijos treniravimui, išlaisvinant pasakojimą iš konkrečios tekstinės versijos, leidžiant pasauliui plėstis už teksto, o laiko linijoms – šakotis. Iškyla naujos narytyvinės galimybės įsitraukti į istoriją jos viduryje arba pabaigoje. Susimauk geriau, dažnai grįžk į pradžią. Nenuostabu, kad preliminarus filmo *Ties riba į rytojų* tęsinio pavadinimas yra *Gyvenk mirk kartok ir kartok* (*Live Die Repeat and Repeat*).

Man labai brangus vienas asmeniškasis kuratorinis juokelis. Kaip ir daugumoje anekdotų, jame daug tiesos. Tačiau tai nėra „normalus“ anekdotas. Jeigu turėtų atomazgą, jis nesuveiktų. Tai labiau asmeninis iššūkis geriau susimauti ir tada paplستی. Jis maždaug toks. Kiekvienas iš Steve'o Reinkės *The Hundred Videos* (1989–1996) atrodo kaip potencialus videodarbo programos atspirties taškas; kiekvienas iš jų – aštrialiežuvis ir gudri tezė, kuria galima remtis. Reinke nuo tada yra sukūręs daug videodarbo, bet skaitinės ribos

ir glaustas bei greitas pateikimas kažin kodėl tinka šiam kuratoriniam projektui: *The Hundred Programmes*.

Taigi tai nėra juokingas *ha-ha* anekdotas, veikiau toks, kuris priverčia nervingai sukrizenti bauginančios užduoties šešėlyje. Ji jau atsitiktinai prasidėjo, turbūt todėl pirmiausia ir atėjo į galvą. Aš jau esu kuravęs dvi videodarbo programas, vienoje buvo dvidešimt vienas, kitoje – šešiasdešimt septyni darbai. Liko dar devyniasdešimt aštuoni. Manychiau, kad todėl iki šiol tai ir buvo asmeniškasis pseudoanekdotas. Jis ir ne-prilygstamas, ir adekvatus, žinant vis peržiūrimos Reinkės kūrybos gausybės ragą: visą karjerą trukęs, savaime besiplėtojantis projektas, švytuojantis tarp to, kas hipotetiška, ir realizuota. Panašiai kaip Reinkės vis tęsiamas serialas *Final Thoughts* (nuo 2007). Penktasis sezonas jau įpusėtas. Visos mintys galutinės, iki pat pabaigos.

Videodarbe *Joke* (pirmojoje versijoje), trylik-tajame iš *The Hundred Videos* serijos, Reinkės balsas lydi pikseliais segmentuotą nejudantį vaizdą pirmojoje dalyje, kuri pamažu atskleidžia tyliam kūdikio verksmui atlapotą burną, prieš šiai ištirpstant išskaidymo svoryje. Pasakojimas kalba apie kūdikį, kuris sugebėjo išvengti abejonės tarp savęs ir kito. Tas žaidimas, kai iš už nugaros ištraukiamas žaisliukas, džiugino šį vaiką ne todėl, kad turėtų kokią „magišką“ prigimtį, bet dėl tėvo veido išraiškos. Tai kūdikio pasaulėvaizdis, kažkaip išlaikantis atsparumą akistatoje su psichoanalize. Antrojoje darbo dalyje pasirodo juodai baltas tėvą primenančios figūros atvaizdas, ir pasakojimas tęsiasi. Prispausta žodžių srovės, ši figūra lėtai palūžta ir leidžiasi ištirinama iš fono. Tėvas mirė, ir vaikas, dabar jau vyresnis, nugirdo prekybos centre juokelį, tolimą jo priminimą.

Sutrikdytas šio tėvo esencijos išblaškymo, vaikas pakomentuoja: „Juokelis yra mechanizmas, kuriuo kalba apsisvynioja aplink konkretų individą, sukurdamas ir apibrėždamas šį žmogų“. Šis praivis prekybos centre tapo tėvo

manifestacija, tėtušio juokelis sukūrė tėtušį. Kaip teigia pasakotojas: „Kai pristatau jums šį juokelį, aš pristatau ne savo tėvo įspūdį ar atsiminimą, veikiau tiesiogiai pristatau jums savo tikrą tėvą“. Trečiojoje ir paskutinėje videodarbo dalyje vietoj pasakotojo balso mums parodoma figūra, pristatanti šį tėtušio juokelį. Jis pasakojamas komikų klube iš tamsos. Neišduodant atomazgos – anekdotas sekamas pagal šią formulę: jo pasakotojas išgyvena tą patį įvykį, diena po dienos. Mėnuo po mėnesio. Visą laiką tą patį, kol vieną dieną – nebe. Ties šiuo pokyčiu įvyksta ir atomazga. Paviieniai anekdotų komponentai tokie: motina, vaikas, duonos kepalas ir šokoladinis tortas. Tai juodas humoras. Psichoanalizė rado kelią atgal į šį darbą.

„Kai pristatau jums [šią programą], pristatau ne [Steve'o Reinkės] įspūdį ar prisiminimą, veikiau tiesiogiai pristatau jums [Steve'ą Reinke]“. Norėjau pažaisti su šiuo sukeitimu. Reinke reprezentuoja ne tik svarbų epizodą mano susidomėjimo videoirašu kaip medija pradžioje, bet taip pat jo potencialą pateikti srautą vaizdų ir žodžių, kurie yra vienu metu humoristiniai ir kritiški. *The Hundred Programmes* taptų priemone toliau cirkuliuoti Reinkės juokeliui. Perpasakojant ir perinterpretuojant jį ties kiekviena nauja videodarbo konfigūracija. Specialiai generuotos programos, sutvirtintos abipusiu dialogu tarp darbų, nėra vien tik Reinkės kūrinių apžvalgos – jos sumanytos kaip pokalbiai, kuriuose kalba kiekvienas darbas. Visas šimtas programų nebūtinai turi kilti iš vienos kuratorinės pozicijos ir subjektyvumo, ir tai nebūtinai turi būti seansai. Yra pakankamai erdvės improvizuoti. Kiekvienas atvejis turėtų ir galėtų išlaikyti savo pozicijas.

Reikia pastebėti, kad yra ir antroji *Joke* versija, keturioliktas videodarbas *The Hundred Videos* serijoje. Tėvas yra anekdotas, ir tas pats anekdotas yra tėvas. Gal komikai tokie tragiški todėl, kad jie turi kartoti tą pačią programą kiekvieną naktį? Jeigu jie susimauna, ar visada susimauna? Auditorija yra kintamasis. Jeigu komikai gali būti tragiški, tai anekdotai – ne. Jie yra ten,

galima juoktis arba nesijuokti, bet jie sugrįš. Į žodžius suvyniojantys komiką, anekdotai yra transliuojami ir taip užkabina. Bet man visada sunku juos atsiminti. Gal todėl man patinka vėl ir vėl, ir vėl juos pagauti. Kiekvienas anekdotas yra mirtis, kiekvienas anekdotas – gyvenimas po mirties.

CITATOS:

Ties riba į rytojų (*Edge of Tomorrow*), Doug Liman, 2014, Warner Brothers.
Švilpiko diena (*Groundhog Day*), Harold Ramis, 1993, Columbia Pictures Corporation.
All You Need is Kill, Hiroshi Sakurazaka (rašytojas) & Yoshitoshi Abe (dailininkas), 2004, Viz Media.
Live Die Repeat and Repeat, Doug Liman, kuriamas.
The Hundred Videos, Steve Reinke, 289:00, 1989–1996.
Final Thoughts (pirmasis–penktasis sezonai), Steve Reinke, nuo 2007.
Joke (pirmoji versija), Steve Reinke, 4:56, 1991.
Joke (antroji versija), Steve Reinke, 4:10, 1992.